

Onderwerp

Voortgang realisatie Sociale Agenda 2009-2012

Doel van deze notitie

- De commissie Samenleving informeren over de voortgang van de ontwikkeling van de Sociale Agenda - programma jongerenparticipatie & programma participatie kwetsbare jongeren.
- Bij de commissie informeren of de voortgang naar verwachting verloopt.

Inleiding

Op 18 december 2007 hebben GS een besluit genomen over de inrichting van het traject om te komen tot een Sociale Agenda 2009-2012. Op basis van dat besluit is overleg gevoerd met Provinciale Staten en is in samenspraak met een werkgroep uit uw midden het programma voor het Sociaal Debat uitgewerkt. Dit resulteerde op 20 mei 2008 tot een zeer geslaagd Sociaal Debat en heeft duidelijk gemaakt dat participatie het hoofdthema van de Sociale Agenda is.

Op 24 juni 2008 heeft het college een besluit genomen over een plan van aanpak voor het opstellen van de Sociale Agenda met daarin een drietal deelprogramma's te weten: 1. Jongerenparticipatie 2. Participatie van kwetsbare mensen 3. Sociale cohesie en maatschappelijke participatie.

De keuze is gemaakt om het programma jongerenparticipatie als eerste uit te werken, en een Flevosoap te lanceren zoals verwoord tijdens het Sociaal Debat. Op 4 december 2008 heeft commissie Samenleving positief geadviseerd over de inhoud van het programma jongerenparticipatie en daarmee de lancering van de Flevosoap. In 2009 heeft Digg'Out in samenwerking met Stichting 3D een pilot-aflevering voor ons gerealiseerd. Op 25 juni is de 'making off' van de film onder de naam Straatzeep in uw commissie gepresenteerd.

Bij de evaluatie van de aflevering is door ons geconcludeerd dat de aanpak van de twee bovengenoemde organisaties nog niet de scherpte gekregen heeft die wij voorstaan. Door het verschil van inzicht over de aanpak is de samenwerking beëindigd. Hierover is de commissie in de vergadering van 10 december jl. uitvoerig geïnformeerd. Tevens is u meegedeeld dat ALP Media de opdracht heeft gekregen om een aflevering te maken. De aflevering is inmiddels gerealiseerd. In de commissievergadering van 17 maart zal de film(trailer) worden vertoond.

Ook het programma 'participatie van kwetsbare mensen' krijgt nu definitief vorm. In dit programma is het vizier gericht op kwetsbare jongeren met een grote afstand tot de arbeidsmarkt. Het conceptprogramma is in de commissie van 25 juni 2009 besproken. Het programma is ingevolge het advies van de commissie scherper gemaakt en wordt in het voorliggende nota aan uw commissie voorgelegd. Een aantal malen is door een werkgroep uit uw commissie met afdeling JSC overleg gepleegd.

Met deze notitie willen wij u een totaal beeld geven van de ontwikkeling van de Sociale Agenda. U vindt achtereenvolgens de voortgang van het programma jongerenparticipatie en het programma participatie van kwetsbare jongeren.

Registratienummer

962616

Datum

4 maart 2010

Auteur

E.M. Verstraelen/

M. Moubarek

Afdeling/Bureau

JSC

Openbaarheid

Passief openbaar

Portefeuillehouder

Bos, J.M.

Vergadering Commissie Samenleving

17 maart 2010

Agendapunt 9.b.1

Akkoord:

Portefeuillehouder	Afd.hoofd	Med. FIN/P&O
Secretaris	Bureauhoofd	Prog.manag.
Directeur	Beleidsmed.	Overige

Programma jongerenparticipatie- Flevosoap

De jongeren hebben een nieuwe naam bedacht voor Flevosoap.

In een brainstormsessie met een groep jongeren van het Groenhorst College in Almere is de naam 'Nu of Nooit' met als ondertitel 'Jong in Flevoland' bedacht als variant op Flevosoap. De naam 'Flevosoap' vinden de jongeren niet voldoende aansprekend voor de jeugd. Dit is ook naar voren gekomen tijdens het Provinciaal Jeugddebate vorig jaar, waar het idee aan de jongeren is voorgelegd.

De eerste aflevering van 'Nu of Nooit' is gerealiseerd.

De film geeft een intrigerend beeld van wat de jeugd in Flevoland bezig houdt. De rode draad in deze aflevering van Nu of Nooit is: hoe denken de jongeren over de toekomst? Twee jonge meiden worden met elkaar in contact gebracht, die anders elkaar waarschijnlijk Nooit hadden getroffen. In de film worden twee verschillende portretten getoond van de beide meisjes, opgenomen in hun leefomgeving. Er worden diverse onderwerpen aan de orde gesteld waar jongeren mee te maken krijgen. Door de film heen zijn kleine stukjes gemonteerd met een groepje jongeren onder de naam PolderPosse die elkaar en andere jongeren op straat en op school vragen stellen over hoe zij hun toekomst zien. Daarbij komen de volgende vragen aan bod: zie jij je toekomst in Flevoland? Waar ben je over 10 jaar? Wat wil je later worden? Wat doe jij over 10 jaar? Wat zijn jouw grootste angsten?

Jongeren uit de hele provincie zijn betrokken bij het project.

Voor de input voor de aflevering zijn er enquêtes gehouden onder 250 jongeren afkomstig uit verschillende scholen in de provincie. Daarnaast zijn door jongeren 'straatinterviews' gehouden onder jongeren en ouderen. De resultaten uit de enquêtes zullen worden verwerkt en gerapporteerd. In een team ('creatieve team') van 28 jongeren uit de tweede klas VMBO/HAVO van het Groenhorst College in Almere hebben jongeren op basis van de verkregen input inhoud gegeven aan de eerste aflevering van Nu of Nooit. Deze klas is verbonden aan het zogenaamde K!CKS-project van Forum (Instituut voor Multiculturele Ontwikkeling). In dit project worden leerlingen gestimuleerd praktijklessen te volgen in tal van beroepssectoren. K!CKS-project wordt behalve in Almere ook op tal van andere scholen in de provincie gehanteerd.

Er wordt een samenwerking aangegaan met Omroep Flevoland.

Omroep Flevoland heeft belangstelling getoond in het jongerenfilmproject. De Omroep heeft het voornemen uitgesproken de afleveringen op de regionale televisie uit te zenden. Daarnaast zal samen met de omroep een digitaal jongerenplatform worden opgezet. Het platform zal voor ons dienen als een verlengstuk van het filmproject 'Nu of Nooit'. Via het platform krijgen jongeren de mogelijkheid om met elkaar te praten over onderwerpen die in de afleveringen worden behandeld en andere onderwerpen die zij interessant vinden. Jongeren kunnen zich uiten op een manier die hen aanspreekt. Het platform zal ook worden gebruikt als plek waar jongeren zelf initiatief kunnen ontplooiën. Het platform zal daarnaast dienen als forum voor het programma Beneden Peil van de Omroep. De samenwerking draagt voor zowel de provincie als Omroep Flevoland bij tot het bereiken van meer jongeren.

Nu of Nooit is een doeltreffend en aansprekend instrument om jongeren te bereiken.

De afleveringen van 'Nu of Nooit' in combinatie met de resultaten uit de enquêtes en het digitale jongerenplatform zullen ons goed zicht geven op wat de Flevolandse jeugd bezig houdt. De jongeren geven op een interactieve wijze een beeld van hoe het met ze gaat, hoe zij in het leven staan, wat zij doen en wat zij nodig hebben. Dit is voor leeftijdgenoten erg interessant. Voor mensen die met jongeren werken en beleid maken voor jongeren levert dit een belangrijke bron van informatie.

Het project Nu of Nooit levert ook een belangrijke bijdrage aan empowerment van de jeugd. Jongeren ontwikkelen talrijke vaardigheden. Ze leren van professionele televisiemakers vaardigheden op het gebied van filmmaken en ontwikkelen tal van vaardigheden op het gebied van samenwerken en organiseren.

Met Nu of Nooit wordt op een innovatieve wijze inhoud gegeven aan jongerenparticipatie, en talentontwikkeling onder de jeugd verder gestimuleerd. Het is een eigentijdse manier om als provincie Flevoland jongeren te laten bijdragen aan de Flevolandse “jongerenagenda”.

Het vervolg

ALP Media krijgt conform hun voorstel de opdracht om een viertal afleveringen te maken. Deze zullen naar verwachting in de tweede helft van dit jaar als serie door Omroep Flevoland worden uitgezonden. De afleveringen zullen op dezelfde wijze tot stand worden gebracht als de eerste aflevering. Dit wil zeggen dat er een team zal worden opgesteld uit een gedeelte van Flevoland. Het team zal telkens in een ander gebied opereren. Daarbij zal de samenwerking met Forum (Instituut voor Multiculturele Ontwikkeling) en het K!CKS-project worden voortgezet.

Met Omroep Flevoland zal er een samenwerkingsconvenant worden afgesloten met afspraken over het uitzenden van de afleveringen van Nu of Nooit en afspraken omtrent het digitale jongerenplatform.

Eind 2010 zullen door middel van een nieuwe voortgangsrapportage conclusies worden getrokken voor dit beleidsonderdeel. Daarmee kunnen de resultaten ook betrokken worden bij de opmaak van een nieuwe ‘Statenperiode’.

Programma participatie van kwetsbare jongeren

Inleiding

Voor een grote groep Flevolandse jongeren dreigt langdurige werkloosheid. Vooral voor laaggeschoolde jongeren met ontwikkelingsstoornissen en/of gedragsproblemen is de nood hoog. Zonder concrete maatregelen blijft de arbeidsmarkt voor deze kwetsbare jongeren onbereikbaar. Dit is zowel vanuit sociaal-maatschappelijk als vanuit economisch perspectief een ongewenste situatie. Met de Sociale Agenda beoogt de provincie de participatie van alle Flevolandse jongeren te verhogen. Een nadere beschrijving van het vraagstuk is opgenomen in de bijlage.

Het college kiest na overleg met de werkgroep uit uw commissie, voor een koppeling van de sociale agenda met het economisch beleid om de arbeidsparticipatie van kwetsbare jongeren te bevorderen. Bij het maken van nadere afspraken met beoogde partijen worden - gelet op de uitkomsten van de expertmeeting - de volgende elementen verwerkt:

- Het versterken van de mogelijkheden voor assessment voor laaggeschoolden i.s.m. Eduvier/REC Flevoland;
- Het verbreden van de huidige aanpak van arbeidsbemiddeling van partijen zoals Flevotalent Junior en Concern voor Werk met intensieve trajectbegeleiding van Vitree (voorheen SJF De Reeve) onder de naam “Niemand de deur uit zonder baan!”;
- Het inschakelen van CMO Flevoland voor projectondersteuning;
- Het project start per direct en eindigt op 31 december 2011.

Onderbouwing voor deze aanpak

Inhoud van de expertmeeting is belangrijke basis voor de beleidsuitvoering.

Voorstel betreft een actueel thema van belang voor provincies in het kader van sociaal beleid.

Het voorstel richt zich op het versterken van de relatie tussen onderwijs, arbeidsmarkt en jeugdzorg. In IPO-verband is vastgesteld dat dit een van de thema's is waarbij de betrokkenheid van provincies als middenbestuur gerechtvaardigd is. De focus richt zich op de ontwikkeling en begeleiding van het arbeidspotentieel van kwetsbare jongeren via het helpen opstarten van nieuwe activiteiten die onderwijs, arbeid en zorg met elkaar verbinden. In die zin sluit het voorstel aan bij de uitkomsten van de pressure-cooker sessies van de afdeling JSC, namelijk aandacht voor talentontwikkeling en innovatie.

Met dit voorstel vervult de provincie een duidelijke, herkenbare rol op regionaal niveau.

Het uitvallen van een grote groep jongeren is een sociaal-maatschappelijk en een economisch vraagstuk, dat in het overleg tussen sociale partners onderwerp van gesprek is. De provincie wil de lage arbeidsparticipatie van kwetsbare jongeren nadrukkelijk agenderen. De provincie wil nieuwe initiatieven opstarten, nieuwe allianties organiseren en zorg dragen voor een goede regionale coördinatie.

Voorstel sluit aan bij de regionale aanpak

Het voorstel sluit aan bij het regionale actieplan jeugdwerkloosheid in Flevoland. Uitgangspunt is dat het de inzet door de provincie door deelnemers van de regiotafel jeugdwerkloosheid actief wordt gesteund. Het voorstel sluit aan bij de pilot arbeidstoeleiding die door Rentray - LSG met fondsen van het MKB Nederland - MO groep jeugdzorg in Flevoland worden uitgevoerd.

Gerichte ondersteuning van kwetsbare jongeren vereist gericht assessment op jonge leeftijd.

Veel kwetsbare jongeren verlaten het speciaal onderwijs zonder startkwalificatie en zonder perspectief op relevante deelname aan de samenleving. De ontwikkeling van talenten, scholing van arbeidsvaardigheden van kwetsbare jongeren is geen vanzelfsprekendheid op deze scholen. Men is niet goed in staat om competenties, motivatie en sociale context per leerling in kaart te brengen. Bovendien is de zelfkeuze binnen het onderwijs voor een aantal kwetsbare jongeren niet realistisch. Anderen hebben juist moeite om hun ambities en mogelijkheden te uiten. Om problemen later in het traject voor te zijn, vraagt dit al op school extra aandacht (signalering, verwachtingsmanagement en training vaardigheden). Het initiatief van Eduvier/REC Flevoland voor onderzoek, ontwikkeling en uitvoering van gerichte assessment op 14 jarige leeftijd vormt niet alleen de basis voor het opstellen van gerichte handelingsplannen in het onderwijs. Ook levert dit relevante input voor behandelingsplannen in de jeugdhulpverlening en de jeugdzorg. Voor evaluatie en bijsturing is het nodig dat het gerichte assessment wordt herhaald op latere leeftijd zodat ook het transitie moment naar arbeidstoeleiding wordt verbeterd.

Kwetsbare jongeren hebben een life-coach nodig bij het vinden van een baan.

Het vinden van een baan wordt bemoeilijkt door hun beperkingen (in de persoon gelegen) vaak in combinatie met een afgebroken schoolopleiding, schulden, verslaving, een problematische woonsituatie, maatschappelijk isolement of contact met justitie. In een aantal gevallen maken deze jongeren ook gebruik van (jeugd)zorg. Gezien de problemen op verschillende levensgebieden is een vernieuwende doch beproefde aanpak van intensieve trajectbegeleiding nodig. Een dergelijk traject waarbij de systeembenadering centraal staat, kost € 5.750 en is dus veel duurder dan de gangbare trajecten voor jongeren die niet of minder kwetsbaar zijn.

De trajectbegeleider in dienst bij jeugdzorgaanbieder Vitrée is het aanspreekpunt voor de werk-leermeester van het bedrijf, de leerkracht van de (beroeps)opleiding, ouders en andere instellingen. Vitrée is een sterke, betrokken en betrouwbare partner met goede wortels in de Flevolandse samenleving. Vitrée heeft de kennis en kunde in huis om direct te starten.

Medewerking van Flevolandse werkgevers is essentieel.

Een goede benadering en ondersteuning van Flevolandse bedrijven, overheden en maatschappelijke organisaties is nodig om het aanbod van leerwerkplekken en het perspectief op een baan in Flevoland te vergroten. Het gaat hierbij om werkplekken waar begeleiding door een (oudere) ervaren werknemer (werkleraar) beschikbaar is. De provincie zal via het Provinciaal Platform Arbeidsmarkt de betrokkenheid van werkgevers zoeken.

De makelaarsfunctie van Flevotalent Junior en Concern voor Werk is succesvol gebleken.

Flevotalent Junior heeft als arbeidsbemiddelingproject voor jongeren tot 27 jaar, een laagdrempelige aanpak en een persoonlijke benadering ontwikkeld, waardoor de 'onzichtbare' jongeren Flevotalent weten te vinden, onder meer via de website. Met hun aanmelding worden ze zichtbaar voor diverse betrokken organisaties. Er is een netwerk opgebouwd waarin succesvol is samengewerkt met gemeenten, diverse kenniscentra en het beroepsonderwijs. Flevotalent Junior is een gesprekspartner geworden van het regionale bedrijfsleven, vooral van het midden- en kleinbedrijf. Ook Concern voor Werk begeleidt mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt naar werk. In tegenstelling tot Flevotalent Junior heeft Concern voor Werk meer ervaring met arbeidsbemiddeling van mensen met een beperking. Dit betekent dat Concern voor Werk in aanmerking komt voor de landelijke stimuleringsregeling voor Wajongeren. Dit geldt niet voor Flevotalent Junior. Concern voor Werk is echter niet actief in Almere. Vitrée en Concern voor Werk hebben op eigen initiatief al contact met elkaar gezocht om samen te werken.

Bij dit project is de inschakeling van Flevotalent Junior en/of Concern voor Werk noodzakelijk voor de werkgeversbenadering, het vinden van leerwerkbanen en het matchen van de jongeren.

Hierbij kan men denken aan: intake, begeleiding en kortdurende coaching, jobhunting, matching naar stageplaatsen, leerwerkbanen, uitzendbanen, tijdelijke of vaste banen en de organisatie van leerwerk evenementen.

CMO Flevoland wordt als provinciale steunfunctie ingezet bij de uitvoering.

In 2010 fuseren Axion en Zorgbelang Flevoland tot CMO Flevoland. De provincie is de belangrijkste opdrachtgever van dit Flevolandse centrum voor maatschappelijke ontwikkeling. CMO Flevoland krijgt de opdracht om directe ondersteuning te bieden aan Flevotalent Junior en/of Concern voor Werk. Onder andere zal CMO Flevoland een informatiekoffer ontwikkelen die ingezet wordt bij het benaderen en overtuigen van werkgevers om een arbeidsplek ter beschikking te stellen. In het uitvoeringsplan 2010 van CMO Flevoland zijn hiervoor reguliere uren opgenomen.

Projectduur tot einde 2011 is nodig om vernieuwende activiteiten op te starten en te borgen.

Een stevig aantal kwetsbare jongeren aan een baan helpen is een hele uitdaging, zeker wanneer er sprake is van laagconjunctuur. Deze vernieuwende aanpak zal kans moeten krijgen om zich te bewijzen.

Aanpak overstijgt de beschikbare middelen voor uitvoering van de Sociale Agenda.

De kosten van bovengenoemde aanpak worden geraamd op ongeveer € 550.000. Vanuit de Sociale Agenda is € 300.000 beschikbaar. Vanuit het scholingsoffensief is € 100.000 beschikbaar.

Financiering via gemeenten of UWV Werkbedrijf is noodzakelijk.

Inzet is dat de intensieve begeleiding via Vitrée gekoppeld aan Concern voor Werk en/of Flevotalent Junior onder naam "Niemand de deur uit zonder baan!" wordt opgenomen in het Regionaal Actie-

plan Jeugdwerkloosheid onderdeel kwetsbare jongeren. Helaas zijn er op dit moment geen zekerheden dat dit ook gaat lukken. Het risico is aanwezig dat andere voorstellen de voorkeur krijgen en er weinig of geen middelen overblijven om deze vernieuwende en noodzakelijke aanpak te ondersteunen. Bestuurlijke besluitvorming vindt plaats medio maart 2010. Indien de dekking van benodigde middelen vanuit het Regionaal Actieplan Jeugdwerkloosheid onvoldoende blijkt te zijn, zal opnieuw aan GS een voorstel worden voorgelegd.

De gerichte assessment voor 14 jarigen binnen het speciaal onderwijs valt buiten de scope van het actieplan.

Het speelveld

Een aantal partijen is betrokken bij de uitvoering: Eduvier/REC Flevoland, Mind at Work, Universiteit van Amsterdam, MEE IJsseloevers, Vitrée (nieuwe naam SJF De Reeve), Flevotalent Junior en/of Concern voor Werk en CMO Flevoland. Ook vindt afstemming plaats met Werkbedrijf UWV, gemeenten, beroepsonderwijs en werkgevers.

Het vervolg

Provincie nodigt beoogde partijen op korte termijn uit voor een nadere uitwerking en afspraken. Bovenstaande punten worden verwerkt in een programma van eisen. Provincie zal de organisaties vragen om nadere projectvoorstellen in te dienen waarna subsidiebeschikkingen zullen worden afgegeven.

Tussentijdse voortgangsrapportages zullen worden gevolgd door een eindevaluatie uiterlijk begin 2012. Hierbij zullen de factoren die hebben geleid tot succesvolle arbeidstoeleiding worden geanalyseerd. Ook worden aanbevelingen gedaan voor duurzame capaciteitsopbouw.

Kwetsbare jongeren & arbeid

Het vraagstuk kan met de uitkomsten van de expertmeeting d.d. 3 december 2009 als volgt worden geduid:

- Er is geen sprake van een sluitende aanpak. De regie ontbreekt. Daarom loopt het mis op transitiemomenten (bijv. van school naar werk). Dit is vooral een acuut probleem bij het speciaal onderwijs en de residentiële jeugdzorg.
- Wetgeving en financieringsmogelijkheden zijn voor onderwijs, zorg en arbeid verschillend en sluiten niet op elkaar aan. Hierdoor is de situatie complex en versnipperd.
- Arbeidstoeleiding moet al op jonge leeftijd starten. Scholen zijn niet goed in staat om competenties, motivatie en sociale context per leerling in kaart te brengen.
- Kwetsbare jongeren hebben een life-coach nodig. Begeleiden en regie houden is nodig tijdens opeenvolgende levensfasen en in relatie tot verschillende levensthema's.
- Een aanbod van leerwerktrajecten voor MBO-niveau of hoger ontbreekt. Dit geldt ook voor een specifiek aanbod voor kwetsbare meiden.
- De algemene vraag of het bestaande aanbod van leerwerktrajecten voldoende is in Flevoland, behoeft nader onderzoek.
- Er zijn te weinig geschikte arbeidsplaatsen voor de doelgroep. Deze arbeidsplaatsen zijn makkelijker te organiseren bij kleine Flevolandse bedrijven (maximaal 10 fte). Commitment en begeleiding op de juiste plek is moeilijker realiseerbaar in grote bedrijven.
- Beeldvorming en informatie over de doelgroep en begeleidingsmogelijkheden op de werkplek blijft een punt van aandacht.